

HAVALARIN, İKLİMLERİN PSİKOLOJİK ETKİLERİ I.

Prof. Dr. Rasim ADASAL

Konuya Girerken :

Uzayın milyonlarca yıldızlarından birine kadırlı bir macera ile dünyaya gelen insan beraberinde getirdiği hayat enerjisini belirli bir sona doğru uzatabilmek için iki çevrenin tesirleri altında ve arasında uymak zorundadır. Bunlardan biri organ hücrelerinin ve sıvılarının teşkil ettiği "İç Çevre"; diğeri ise tabiat ismi altında topladığımız ve çok çeşitli biyolojik ve kimyasal elementlerden örgütlenen "Dış Çevre" dir. Bir bakıma insanın iç ortamı yalnız başına hayat için yetmez; ve esas itibarıyla vücut ve ruh birliği olarak insan devamlı şekilde dış çevrenin etkisi altında kalmak suretiyle gelişmekte ve çalışabilmektedir. Güneş ışınları, havanın birleşimleri, toprağın biyokimyasal özellikleri ve yardımcı olmasa dünya üstünde hayat kalmaz. Bu tabiat çevresinden gelme tesirler yalnız fizyolojik manada değildir; yani yalnız insan sağlığını ve dengesini ayarlamakla kalmaz; aşırılıklara, yoksunluklara veya dengesizliklere, iklim ve hava değişikliklerine ve hatta rüzgâr şekilleri ve esintilerine göre bunların tesirleri patolojik yani marazi bir nitelik alır; ve bunlara ait olmak üzere bir takım bedensel ve ruhsal sıkıntılar ve hatta hastalıklar belirir; ya da mevcut olan bir hastalık köküklenir.

Yukarıki başlığa "Meteoropsychologie" bilimsel isimi vermek daha doğrudur. Zira insanın üstünde yaşadığı dünyaya ve hatta daha geniş mânada "Kosmos = Uzay" a ait bütün tabiat elementleri ve fenomenleriyle insan fiziği, karakteri ve ruhu arasındaki ilişkileri ifade eder. bu en eski insanlık çağlarının "Yıldızlar bilimi = Astroloji bilimi" nden başlamak üzere modern bilim incelemelerine ve anlamlarına kadar uzanır; ve zamanımızda havalar ve değişiklikleri, mevsimler, iklimler, güneş ısı ve lekeleri, hava elektriği toprak çeşitleri ve kimyasal birleşimleri, nihayet kozmik olaylar ve yıldızlarla insan ruhunun davranışları ve bazı anormal halleri arasında bir bağlılık bulunduğunu objektif olaylar göstermektedir. Dünya'ya ait tabii fenomenlerle insan ruhu arasındaki ilişkilere "Geopsychie" denebilir. Nitekim Heidelberg Üniversitesi profesörlerinden Dr. W. Hellpach'ın bu isimde çikmiş önemli bir

kitabı vardır. Senelerce önce Paris Tıp Fakültesi Sosyal Tababet ve Tıp Tarihi profesörü ve Tıp Akademisi üyelerinden olan ünlü Prof. Laignel Lavastine patronajı (yönetimi) altında yayınlanan ve bir çok tanınmış bilim adamlarının çeşitli konularını yazmış oldukları kitapta da bütün bu problemler yeni bir görüş ve bilimsel izahlarla ele alınmaktadır. Yukarıki "Geopsychie" yanına, uzay fenomenleriyle fiziksel olaylarıyla, insan ruhu arasındaki uzak yakın tesir ilişkilerini "Cosmopsychie" yi de katmak gerektir. Nitekim son zamanlarda bunun marazi olayları "Cosmologie" ismi altında toplanmaktadır. Haziran ayı içinde İstanbul'da toplanmış olan 17 inci Tabipler Birliği kongresinde çeşitli konular arasında o sıralarda en kritik bir durum gösteren gençlik olaylarına da değinmiş; ve üniversite Tıp Fakülteleri dışındaki hekimlerin tarafsız aracılığı hakkında fikirler ileri sürülmüştür. Bu arada bir üniversite hocası olarak tarafımdan yalnız memleketimizde değil, bütün dünyada aynı zamanda ardı ardına baş gösteren ve modern gereklerle göre geniş bir eğitim ve öğretim reformunu güden gençlik hareketleri çeşitli yönlerden ele alınmış; bunların aile-okul-toplum psikolojileri ve terbiyeleri (eğitimi ile olan psikososyal ve ekonomik etkenleri anlatılırken mevsim ve uzay fenomenlerinin "Meteorologique" anlamda olarak uyarıcı yani tali bir tesiri olabileceği de kendime has olan esprilerle anlatılmıştır. Sonrada yerinde bir ilgiyle benimle temasa geçen ve aydınlatma isteyen bir yazara bütün bu düşünceler anlatılmış; ancak 2-3 gün sonra İstanbul gazetelerinden birinde bunun daha ziyade meteorolojiyle olan ilişkisi belirtilmek suretiyle bana çok soru sorduran sansasyonel bir hava yaratılmıştır. İşte bu etüdümü, dünya bilginlerinin ve iklim ve hava problemleriyle ilgili ünlü hekimlerin bu konu hakkındaki düşüncelerini daha geniş bir şekilde ifade etmek ve meraklı okurları aydınlatmak için kaleme almış bulunuyorum. Esasen yukarıda belirttiğim kongrenin toplandığı günlerde Ulus gazetesinde "Nüfus Artımının Psikososyal Yönleri" adlı bir seri yazımda genç kuşakların problemleri bakımından psikososyal etkenlere ne kadar önem verdiğim belirtildiği gibi, yıllardan beride memleketin

çeşitli fakültelerinde ve şehirlerinde bu konuları en liberal düşünceli bir insan olarak vermekteyim. Ancak bunu ifade ederken de yine bir ruh hekimi olarak güneşten aya kadar yıldızların, kozmik ışınların, çeşitli iklimlerin, bütün naturel fenomenlerin insan ruhuna gerek olağan sağlık ve gerekse hastalıklar bakımından az çok tesirleri olduğu kanısındayım. Ünlü fizik bilgini Eddington'un dediği gibi "İnsan organizması az çok yıldızla atom arasında aynı mesafededir." Hiç olmazsa güneş sisteminde yer alan gezegenlerin insan organizmasına bir tesirleri olduğu inkâr edilemez. Bir çok doktorlar insan sağlığı üzerinde astrolojik tesirlerin müsbet rolüne inanırlar. Uzun asırlar içinde insan eskilerin "İlmi Nücüm" dedikleri astrolojinin daha ziyade halk arasında yer alan hurafelerine saplandığı için bilimsel incelemelere yanaşılmamıştır. Bunun gibi zamanımızda dünyanın her tarafında spiritizmayı, hipnozu ve diğer normal üstü telepatik ve telekinezik olayları bazı şarlatanların veya da mistik eğilimli bazı insanların şu veya bu maksat için kullanmalarına rağmen, mutlaka mevcut olan bir gerçeği incelemek ve aydınlatmak hususunda birçok bilginler ve hekimler ilgi göstermezler; ve sade uzaktan yemekle yetinirler. Oysa dünyanın bazı ciddi üniversitelerinde "Parapsychologie" enstitüleri kurulmuş olduğu gibi, normal üstü fenomenlerin bilimsel aydınlanmalarını yapmaya çalışan bazı ciddi dergiler de çıkmaktadır. Nerde kaldığı klimatoloji, meteoroloji ve hatta kozmoloji bugün hekimlik etüdleri arasında yer almış bulunmaktadır.

Tıbbi Meteorolojinin İlk Kaynakları :

Modern hekimliğin denemelerine ve görüşlerine varmadan önce, bazı ilgili doktorlar iklim ve hava değişikliklerinin insan organizmasına ve ruhuna olan inkâr edilmez tesirleri hakkında düşünceler ileri sürmüşlerdir. İlk adımı atan Amerika'da Charleston'da Lining'dir (1730). Bu görgülü hekim henüz bugünkü tesirli ilaçların ve koruyucu araçların bulunmadığı bir zamanda bölgesinde büyük bir salgın yapmış olan "Sarı Humma"nın yaz ayında belirdiğini ve havanın serinlenmesiyle salgının söndüğünü görmek suretiyle bunu mánalandırmış ve zamanla hastalığın salgın devrelerle bağlılığı olduğu yargısına varmıştır. Bu hekim insan vücudunun atmosfer değişiklikleri esnasında gösterdiği biyofizyolojik değişiklikleri de incelemiş; ve o zamanlar hergün birkaç defa ağırlığını tartmak, aylara ve mevsimlere göre olan farkları bulmak yolundaki çalışmaları meslektaşları tarafından bir alay konusu teşkil etmiştir. Oysa modern hekimlikte de beden tartısı önemli bir esas teşkil eder. Bu derin görüşlü ve çalışkan hekim, 52 yaşında ölmüş; lâkin ondan sonra bazı meslektaşları meteorolojiye ait çalışmalarını inceleyen bir medikal dernek kurmuşlardır. Bugün bu hekimin ismini bilen doktorlar çok azdır; ve hayatına ait ancak ufak bir monografi kalmış olmakla beraber, bugün meteorolojinin henüz baki olan alanını inceleyen bilginler bunu kendilerine en büyük ve ilk üstat tanırlar.

- *Kıskançlıkta aşktan çok izzetinesis vardır.*

La ROCHEFOUCAULD

- *Kıskançlık aşktan doğar ama her zaman aşkla ölmez.*

La ROCHEFOUCAULD

- *Kıskanç daha çok sever, ama kıskanç olmayan daha iyi sever.*

- *Saadete kavuşunca, herşeyini kullanma !*

MOLIERE

- *Kristof Kolomb'un en beğendiğim tarafı, yeni bir dünya keşfetmesi değil, bir düşünce üzerine onu aramaya gitmesidir.*

A. Robert TURGOT

- *Anlamak beğenmenin başlangıcıdır.*

SPINOZA